

Բովանդակություն

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	2
1. Մրցույթը.....	2
2. Նպատակը.....	3
3. Ժամկետները.....	4
4. Գիտահետազոտական խումբը.....	4
5. Խմբի ղեկավարը.....	4
6. Խմբի անդամները.....	5
7. Արտասահմանյան գործընկերը (Գործընկերը).....	6
8. Կազմակերպությանը ներկայացվող պահանջները.....	7
9. Ակնկալվող արդյունքները.....	8
II. ՀԱՅՏԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ	9
10. Հայտ և անհրաժեշտ փաստաթղթեր ներկայացնելը.....	10
11. Նախահաշվի կազմությունը.....	11
III. ՀԱՅՏԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	12
12. Հայտերի համապատասխանությունը Մրցույթի պայմաններին	12
13. Գիտական փորձաքննությունը	13
14. Գիտական փորձաքննության առաջին փուլը	13
15. Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլը.....	13
16. Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլը (Խորհրդի գնահատում)	14
17. Գնահատման արդյունքները.....	15
IV. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	16
18. Պայմանագրերի կնքումը	16
19. Հաշվետվությունը.....	16
20. Լրացուցիչ տեղեկություններ.....	17
21. Նախագծի ֆինանսավորման դադարեցումը.....	18
Հավելված N 2.1.....	19
Հավելված N 2.2.....	20
Հավելված N 2.3.....	21
Հավելված N 2.4.....	22

ՀՐԱՎԵՐ

«ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐՈՒՄ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - 2024» ՄՐՑՈՒՅԹԻ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Մրցույթը

- 1.1. «Հասարակական գիտությունների, հայագիտության և հումանիտար գիտությունների բնագավառներում հետազոտություններ - 2024» մրցույթն (այսուհետ՝ **Մրցույթ**) անցկացվում է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի (այսուհետ՝ **Նախարար**) 2023 թվականի նոյեմբերի 20-ի N 2409-Ա/2 հրամանի:
- 1.2. **Մրցույթը** կազմակերպում է Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտեն (այսուհետ՝ **Կոմիտե**)՝ առաջնորդվելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի նոյեմբերի 17-ի N 1122 որոշմամբ հաստատված «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման կարգով»:
- 1.3. **Մրցույթն** ուղղված է «Հասարակական գիտություններ» և «Հայագիտություն և հումանիտար գիտություններ» բնագավառներում գիտական հետազոտությունների զարգացմանը և միջազգային համագործակցության խթանմանը:
- 1.4. **Մրցույթն** իրականացվում է գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության Հավելված N 2.1-ով ներկայացված ուղղություններով:
- 1.5. **Մրցույթին** մասնակցության համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հայտ (այսուհետ՝ **Հայտ**), որը ներառում է գիտական նախագիծ (այսուհետ՝ **Նախագիծ**) և պահանջվող այլ փաստաթղթեր/տվյալներ:
- 1.6. **Նախագիծը** (Հավելված N 2.2) պետք է լինի հավակնոտ, մրցունակ, հեռանկարային, խոստումնալից և իրագործելի:
- 1.7. Մրցույթի շրջանակում ներկայացվող հրապարակումները պետք է ընդգրկված լինեն միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում («Science Citation Index

Expanded (SCIE)», «Social Sciences Citation Index (SSCI)», «Emerging Sources Citation Index (ESCI)», «Arts&Humanities Citation Index (AHCI)», **կամ** Web of Science գիտատեղեկատվական հարթակի գրքի հղման ինդեքսի (Book Citation Index) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչությունների կողմից հրատարակված գիտական աշխատությունում, որպես գրքի գլուխ կամ հոդված ժողովածուում, **կամ** «Scimago Journal & Country Ranking» պորտալի առնվազն Q4 քառորդ, իսկ գիտաժողովի նյութերի դեպքում՝ առնվազն Q2 քառորդին համարժեք SJR ինդեքս (SCImago Journal Rank Indicator) ունեցող պարբերականում (այսուհետ՝ **ՄԳՇ**), իսկ մենագրությունը, կոլեկտիվ մենագրությունը կամ գիտական աշխատությունը (այսուհետ՝ **Մենագրություն**) պետք է ունենա առնվազն 5 տպագրական մամուլ և հրատարակված լինի Web of Science գիտատեղեկատվական հարթակի գրքի հղման ինդեքսի (Book Citation Index) հրատարակիչների ցանկում ներառված հրատարակչությունում:

1.8. Մրցույթի հրավերի փաթեթը սահմանում է դրան դիմելու ընթացակարգը, չափանիշները, **Հայտերի** գնահատման փուլերը և շահառու **Հայտերի** ֆինանսավորումն ու հաշվետվողականությունը:

2. Նպատակը

2.1. Մրցույթի նպատակներն են.

- աջակցել «Հասարակական գիտություններ» և «Հայագիտություն և հումանիտար գիտություններ» բնագավառների մասնագիտություններով մրցունակ հետազոտությունների իրականացմանը,
- նպաստել գիտական գործունեության արդյունքների սոցիալ-տնտեսական ազդեցության զարգացմանը,
- խթանել միջազգային համագործակցությունը՝ ներգրավելով Սփյուռքի և արտերկրի գիտական ներուժը,
- ապահովել հայագիտական հետազոտությունների տեսանելիություն և տարածում,
- նպաստել «Հասարակական գիտություններ» և «Հայագիտություն և հումանիտար գիտություններ» բնագավառներում երիտասարդ կադրերի պատրաստման գործընթացին:

3. Ժամկետները

- 3.1. **Նախագծի** իրականացման տևողությունը 36 ամիս է:
- 3.2. **Մրցույթին** առցանց դիմելու վերջնաժամկետը 2024 թվականի **հունվարի 5-ն** է: (**Հայտերի** ուղարկման հնարավորությունը կարգելափակվի Երևանի ժամանակով ժամը **18:00-ին**):
- 3.3. Թղթային տարբերակով **Կոմիտե** ներկայացվող փաստաթղթերի վերջնաժամկետը 2024 թվականի **հունվարի 12-ն** է:
- 3.4. **Պայմանագրերը** կնքվում են **Մրցույթի** արդյունքները հայտնի դառնալուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:
- 3.5. **Հաշվետվություններն** ուղարկվում են ֆինանսավորման մեկնարկից հետո յուրաքանչյուր 12-րդ ամսվա մինչև վերջին աշխատանքային օրը:
- 3.6. **Նախագիծը** սկսվում և իրականացվում է **Պայմանագրում** նշված ժամկետներում:

4. Գիտահետազոտական խումբը

- 4.1. **Նախագիծը** մշակում և իրականացնում է 2-4 անդամներից բաղկացած գիտահետազոտական խումբը (այսուհետ՝ **խումբ**), որը կազմված է **Խմբի** ղեկավարից (այսուհետ՝ **Խմբի ղեկավար**) և կատարողներից:
- 4.2. **Խմբի** անդամները կարող են լինել ինչպես Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ, այնպես էլ օտարերկրյա քաղաքացիներ:
- 4.3. **Խմբի ղեկավարը** և կատարողները **Նախագծի** իրականացման ընթացքում պետք է հանդիսանան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ կամ ռեզիդենտներ, ինչպես նաև **Նախագծի** իրականացման ընթացքում բնակվեն Հայաստանի Հանրապետությունում:
- 4.4. **Խումբը** պետք է ունենա արտասահմանյան գործընկեր (այսուհետ՝ **Գործընկեր** (Foreign Partner; Collaborator)):
- 4.5. **Խմբի** անունից հանդես է գալիս միայն **Խմբի ղեկավարը**:

5. Խմբի ղեկավարը

- 5.1. **Հայտը** ներկայացնում է **Խմբի ղեկավարը**:
- 5.2. **Խմբի ղեկավար** կարող է լինել այն անձը, ով
 - ծնվել է 1953 թվականի հունվարի 1-ից հետո,

- ունի գիտական աստիճան,

5.3. **Խմբի** ղեկավարը վերջին 5 տարիների համար (2019 - 2024 թթ.), տվյալ ուղղությամբ պետք է ներկայացնի

- առնվազն 2 գիտական հրապարակում **ՄԳՇ**-ում,
- կամ մեկ **Մենագրություն**:

Մեկ Մենագրությունը համարժեք է 4 ՄԳՇ-ում հրապարակման:

5.4. Բեալի ցանկերում (Beall's list, <https://beallslist.net/>) ներառված կեղծ կամ «գիշատիչ» հրատարակչություններում կամ պարբերականներում հրատարակված հրապարակում ներկայացնելու դեպքում **Հայտը** գիտական փորձաքննության ենթարկելու հարցը կքննարկվի **Հայտերի** գնահատման նպատակով ստեղծված մասնագիտական փորձագիտական խորհրդում (այսուհետ՝ **Խորհուրդ**):

5.5. Եթե **Խմբի ղեկավարը** ներառված է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորմամբ որևէ ծրագրում, ապա հայտը պետք է ներկայացնի այդ կազմակերպությունից:

5.6. **Խմբի ղեկավարը** պատասխանատու է **Խմբի** ձևավորման և **Նախագծի** հաջող ընթացքի համար:

6. **Խմբի անդամները**

6.1. **Խմբի** անդամները կարող են լինել ինչպես Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ, այնպես էլ օտարերկրյա քաղաքացիներ:

6.2. **Խմբի** անդամները **Նախագծի** իրականացման ընթացքում պետք է հանդիսանան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ կամ ռեզիդենտներ, ինչպես նաև բնակվեն Հայաստանի Հանրապետությունում:

6.3. **Խմբի** անդամներից (ներառյալ **Խմբի** ղեկավարը) առնվազն երկուսը պետք է ծնված լինեն 1988 թվականի հունվարի 1-ից հետո և կարող են լինել առնվազն բակալավրիատի երրորդ կուրսի ուսանողներ: Նշված տարիքը կարող է բարձրանալ.

- զինված ուժերում ծառայած լինելու դեպքում՝ 2 տարով,
- երեխայի խնամքի արձակուրդում գտնվելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար՝ 1 տարով:

6.4. **Խմբի** անդամները (ներառյալ **Խմբի ղեկավարը**) չեն կարող ընդգրկվել **Մրցույթին** ներկայացված մեկից ավելի **Հայտերում**, ինչպես նաև չեն կարող հանդիսանալ **Կոմիտեի** կողմից ֆինանսավորվող միաժամանակ երկուսից ավելի մրցութների հայտերի

ղեկավարներ կամ կատարողներ, եթե այդ մրցույթների ֆինանսավորումը չի ավարտվում մինչև սույն **Մրցույթի** ֆինանսավորման սկիզբը:

6.5. Սույն հրավերի «6.4» ենթակետի պայմանում բացառություն են կազմում հետևյալ մրցույթները՝

- **Կոմիտեի** և Իտալիայի Հանրապետության ազգային հետազոտությունների խորհրդի կողմից անցկացվող գիտական հետազոտությունների հայ-իտալական համատեղ թեմաների աջակցություն «ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԳԿ – ԻՀ ԱՀԽ - 2023»
- **Կոմիտեի** և Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության կրթության և հետազոտությունների նախարարության կողմից անցկացվող գիտական հետազոտությունների հայ-գերմանական համատեղ թեմաների աջակցություն «ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԳԿ – ԳԿՀԴՆ - 2022»,
- «Ասպիրանտների և երիտասարդ հայցորդների հետազոտությունների աջակցության ծրագիր» (2021թ., 2022թ., 2023թ.),
- «Գիտական խմբերի մեկնարկի կամ լաբորատորիաների (բաժինների) ամրապնդմանն աջակցության գիտական թեմաների հայտերի ընտրության մրցույթ» (2021թ.),
- «Գիտական խմբերի կամ լաբորատորիաների (բաժինների) ամրապնդմանն աջակցություն - 2023»,
- «Առաջատար հետազոտությունների աջակցության գիտական թեմաների հայտերի ընտրության մրցույթ» (2021թ.),
- «Հայաստանի Հանրապետության գիտական համայնքին արտերկրի գիտնականների ինտեգրմանն աջակցության ծրագիր» (2022թ., 2023թ.),
- «Հեռավար լաբորատորիաների հիմնադրման ծրագիր» (2022թ., 2023թ.),
- «Գիտական կադրերի (PhD, PostDoc) վերապատրաստման ծրագիր» (2022թ., 2023թ.),
- «Գիտական կազմակերպությունների աշխատակիցների մասնագիտական վերապատրաստման ծրագիր» (2023թ.),
- «Մասնագիտական վերապատրաստում 2024»:

7. Արտասահմանյան գործընկերը (Գործընկերը)

7.1. **Խումբը** պետք է ունենա արտասահմանյան գործընկեր (Գործընկեր):

7.2. **Գործընկեր** կարող է լինել այն անձը, ով՝

- ունի գիտական աստիճան,

- արտերկրի որևէ հետազոտական կազմակերպությունում զբաղվում է գիտահետազոտական աշխատանքով **Նախագծին** առնչվող մասնագիտությամբ:

7.3. **Գործընկերոջ** Հիրշի ինդեքսը (h-index) պետք է լինի առնվազն 3՝ ըստ «Scopus» (<https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>) գիտատեղեկատվական շտեմարանի տվյալների կամ վերջին 5 տարիների ընթացքում, տվյալ ուղղությամբ պետք է ունենա առնվազն 8 գիտական հրապարակում **ՄԳՇ-ում** կամ 2 **Մենագրություն**:

7.4. **Գործընկերը** չի հանդիսանում **Խմբի** անդամ, և նրա համար աշխատանքի վարձատրություն չի նախատեսվում:

7.5. **Գործընկերը Խմբի ղեկավարին** է տրամադրում իր մասնագիտական ինքնակենսագրությունը (CV) և հաստատող նամակը (Confirmation Letter), որով հավաստում է, որ ծանոթ է **Նախագծի** բովանդակությանը, համաձայն է մասնակցել հետազոտական աշխատանքներին և ծանոթ է իր գործառույթների շրջանակին, նախատեսվող համատեղ միջոցառումներին (գիտափորձեր, քննարկումներ, սեմինարներ և այլն):

7.6. **Նախագծի** իրականացման ողջ ժամանակահատվածում (36-ամսյա հաշվարկով) **Գործընկերը** պետք է գումարային առնվազն 15 օր գտնվի Հայաստանի Հանրապետությունում և գումարային առնվազն 15 օր իր գիտական կազմակերպությունում ընդունի **Խմբի** անդամներին:

7.7. **Գործընկերը** չի կարող ընդգրկվել **Մրցույթին** ներկայացված մեկից ավելի **Հայտերում**:

8. Կազմակերպությանը ներկայացվող պահանջները

8.1. Կազմակերպությունը պետք է լինի Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական և գիտատեխնիկական գործունեություն իրականացնող հաստատություն (այսուհետ՝ **Կազմակերպություն**):

8.2. **Կազմակերպությունը** հասանելիություն է ապահովում առկա ենթակառուցվածքներին և սարքավորումներին:

8.3. **Կազմակերպությունը** պետք է աջակցի **Նախագծի** իրականացմանը:

8.4. Եթե **Կազմակերպությունն** ունի գիտական խորհուրդ, ապա **Խմբի ղեկավարին** տրամադրում է **Կազմակերպության** (բուհի ֆակուլտետի) գիտական խորհրդի եզրակացությունը, եթե **Կազմակերպությունը** չունի գիտական խորհուրդ, ապա պետք է ներկայացվի տվյալ բնագավառի Հայաստանի Հանրապետության որևէ այլ հանրային

գիտական կազմակերպության գիտական խորհրդի եզրակացությունը: Գիտական խորհրդի եզրակացությունում հիմնավորվում է **Կազմակերպության** գիտական ուղղություններին **Նախագծի** համապատասխանությունը, կարևորությունը և արդիականությունը:

8.5. Ֆինանսական նախահաշվի (այսուհետ՝ **Նախահաշիվ**), «Այլ ծախսեր» հոդվածի «Վերադիր ծախսեր» ենթահոդվածով նախատեսված ֆինանսական միջոցներով **Կազմակերպության** ղեկավարն ապահովում է **Նախագծի** կատարման համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելուն ուղղված ծախսերը:

8.6. **Նախագծի** իրականացման համար անհրաժեշտ սարքերը, նյութերը և ծառայությունները ձեռք են բերվում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով՝ պետության կարիքների համար կատարվող գնումների կանոններին համապատասխան:

8.7. Ձեռք բերված սարքերն ու սարքավորումները ներառվում են **Կազմակերպության** հաշվեկշռում, տնօրինման իրավունքը պատկանում է **Կազմակերպությանը**՝ հետագայում ևս կանոնադրական նպատակներով օգտագործման (գիտական և գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման) համար:

8.8. **Կազմակերպության, Կոմիտեի** և ֆինանսավորման երաշխավորված **Հայտի ղեկավարի** միջև կնքվում է գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային թեմաների իրականացման համար պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին պայմանագիր (այսուհետ՝ **Պայմանագիր**):

9. Ակնկալվող արդյունքները

9.1. **Նախագծի** ավարտից հետո **Խմբի** անդամները պետք է ունենան որպես աշխատավայր (affiliation) **Կազմակերպությունը նշած** և սույն հրավերի «9.2.» ենթակետով սահմանված նշումներով²

- առնվազն 4 հրապարակում **ՄԳՇ**-ում, որոնցից առնվազն երկուսը պետք է ունենան առնվազն Q2 քառորդին համարժեք SJR ինդեքս (SCImago Journal Rank Indicator),
- կամ 1 **Մենագրություն**:

9.2. **Նախագծի** շրջանակում իրականացված հետազոտության արդյունքները հրապարակելիս անհրաժեշտ է նշել **Կոմիտեի** կողմից տրամադրված աջակցության մասին.

- The research was supported by the Higher Education and Science Committee of RA (Research project № _____).

Ուշադրություն. Համապատասխան նշման բացակայության դեպքում հրապարակումը չի համարվի Նախագծի իրականացման արդյունք, հետևաբար՝ հաշվի չի առնվի հաշվետվության մեջ:

9.3. **Նախագծի** իրականացման ընթացքում **Խմբի** անդամները պետք է ապահովեն **Նախագծի** և/կամ գիտության տվյալ բնագավառի վերաբերյալ գիտահանրամատչելի նյութերի ստեղծում և հանրայնացում (հարցազրույցներ, հրապարակումներ գիտահանրամատչելի ամսագրերում, տեսանյութերի ստեղծում և տարածում, լայն լսարանի համար քննարկումների կազմակերպում և այլն), որոնք հաշվի կառնվեն **Խորհրդի** կողմից ամփոփիչ հաշվետվությունն ընդունելու մասին եզրակացություն տալիս:

9.4. Սույն հրավերի «9.1.» ենթակետում նշված պայմանը չկատարելը/կատարելը կանդրադառնա **Կոմիտեի** կողմից հետագայում հայտարարվող մրցույթներում **Խմբի** անդամների ընդգրկմամբ հայտի գնահատականի վրա՝ դրանից հանելով/գումարելով տվյալ մրցույթում հայտի առավելագույն գնահատականի 5 տոկոսի չափով միավոր՝ **Խմբի ղեկավարի** ընդգրկված լինելու դեպքում և 1 տոկոսի չափով միավոր՝ **Նախագծի** կատարողներից յուրաքանչյուրի դեպքում: Հանրագումարում կհանվի/կգումարվի տվյալ մրցույթում հայտի առավելագույն գնահատականի ոչ ավելի, քան 5 տոկոսի չափով միավոր: Հետագա մրցույթներին ներկայացված հայտի գնահատականի նվազեցումը կչեղարկվի սույն հրավերի «9.1.» ենթակետերով նախատեսված պայմանները բավարարելու մասին **Կոմիտե** ներկայացված տեղեկատվության հիման վրա:

II. ՀԱՅՏԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

10. Հայտ և անհրաժեշտ փաստաթղթեր ներկայացնելը

10.1. **Հայտը** լրացնում և ներկայացնում է **Խմբի ղեկավարը՝ Կոմիտեի** հայտերի և հաշվետվությունների առցանց համակարգի (այսուհետ՝ **Համակարգ**) միջոցով (grants.hesc.am):

10.2. **Համակարգի** միջոցով **Հայտն** ուղարկելուց հետո **Խմբի ղեկավարը** թղթային տարբերակով **Կազմակերպություն** է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

- **Համակարգում** ձևավորված և ծածկագիր ստացած **Հայտի** տիտղոսաթերթը, **Նախահաշիվը** և **Խմբի ղեկավարի** դիմումը,
- գիտական խորհրդի եզրակացությունը (Board Conclusion), որը պետք է պարունակի **Կազմակերպության** գիտական ուղղություններին **Նախագծի** համապատասխանության, կարևորության և արդիականության վերաբերյալ հիմնավորում,
- **Գործընկերոջ** մասնագիտական ինքնակենսագրությունը (CV) և հաստատող նամակը (Letter of Confirmation), որտեղ նշված է, որ նա ծանոթ է **Նախագծի** բովանդակությանը և համաձայն է հանդես գալ որպես **Գործընկեր** և **Նախագծի** իրականացման ընթացքում պատրաստ է ընդունել **Նախագծի** անդամներին՝ համապատասխան գիտական միջոցառումներ (քննարկումներ, սեմինարներ և այլն) իրականացնելու նպատակով (նշված գրությունը **Գործընկերը** իր պաշտոնական էլեկտրոնային հասցեից ուղարկում է նաև grants@hesc.am էլ. հասցեին),
- **Խմբի** անդամների ասպիրանտ կամ ուսանող հանդիսանալու դեպքում՝ համապատասխան տեղեկանքները, որտեղ նշված են մասնագիտությունը և ուսուցման տարին:

10.3. Անհրաժեշտության դեպքում կարող են պահանջվել այլ փաստաթղթեր:

10.4. **Կազմակերպության** ներկայացուցիչը (գիտական քարտուղար կամ այլ ոք) մինչև 2024 թվականի հունվարի 12-ը ներառյալ մեկ ընդհանուր փաթեթով, **Կազմակերպության** ղեկավարի գրությամբ (Հավելված N 2.3), առձեռն **Կոմիտե** է ներկայացնում **Կազմակերպության** կողմից ներկայացված բոլոր **Հայտերին** վերաբերող փաստաթղթերը, աշխատանքային օրերին՝ ժամը 09:00-13:00 և 14:00-18:00 (Օրբեկի եղբայրների 22, 7-րդ հարկ, 702 սենյակ):

10.5. **Մրցույթի** վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն և խորհրդատվություն կարելի է ստանալ **Կոմիտեից**, հեռախոս՝ (010) 210140 (ներքին 115), էլեկտրոնային փոստ՝ scexpert@hesc.am:

Ուշադրություն. Կոմիտեն քննարկման է ընդունում միայն Համակարգի կողմից ձևավորված և ծածկագիր ստացած Հայտերը: Հայտերը, որոնք չեն ուղարկվել վերը նշված կարգի և ժամկետների համաձայն, քննարկման ենթակա չեն:

11. Նախահաշվի կազմությունը

11.1. **Նախահաշիվը** կազմված է «Աշխատանքի վարձատրություն» և «Այլ ծախսեր» հոդվածներից: «Այլ ծախսեր» հոդվածը բաղկացած է «Սարքեր, նյութեր և ծառայություններ», «Գործուղումներ» և «Վերադիր ծախսեր» ենթահոդվածներից:

11.2. Ֆինանսավորման առավելագույն չափը կարող է լինել՝

- 4 անդամից բաղկացած գիտահետազոտական խմբի համար՝ 26100.0 հազար դրամ,
- 3 անդամից բաղկացած գիտահետազոտական խմբի համար՝ 20700.0 հազար դրամ,
- 2 անդամից բաղկացած գիտահետազոտական խմբի համար՝ 15300.0 հազար դրամ,

11.3. **Նախահաշվի** «Աշխատանքի վարձատրություն» հոդվածում **խմբի** անդամների աշխատանքի ամսական վարձատրության (ներառյալ հարկերը և այլ պարտադիր վճարները) միջին հաշվարկային չափը պետք է ընդունել մինչև 150.0 (մեկ հարյուր հիսուն) հազար ՀՀ դրամ:

11.4. Աշխատանքի վարձատրության գումարը վերոնշյալ չափից պակաս նախատեսելու դեպքում տարբերությունը կարող է օգտագործվել **Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

11.5. «Այլ ծախսեր» հոդվածի «Սարքեր, նյութեր և ծառայություններ», «Գործուղումներ» և «Վերադիր ծախսեր» ենթահոդվածներով 36-ամսվա համար կարելի է նախատեսել առավելագույնը 4500.0 հազար ՀՀ դրամ: Այս գումարը կարող է ավելանալ սույն հրավերի «11.4.» կետով սահմանված տարբերության չափով:

11.6. **Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հոդվածի «Սարքեր, նյութեր և ծառայություններ» ենթահոդվածով կարող են նախատեսվել գիտական սարքավորումների,

հետազոտությունների ընթացքում օգտագործվող նյութերի ձեռք բերման և/կամ ծառայությունների ծախսեր: Ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կարող է կնքվել միայն իրավաբանական անձանց հետ՝ համաձայնեցնելով **Կոմիտեի** հետ:

- 11.7. **Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հոդվածի «Գործուղումներ» ենթահոդվածով նախատեսվող գումարը կարող է օգտագործվել **Նախագծի** իրականացման, ընթացքի ու արդյունքների ներկայացման նպատակով միջազգային գիտաժողովներին մասնակցության համար, ինչպես նաև **Գործընկերոջ** և **Խմբի** անդամների փոխադարձ այցելությունների ծախսերը հոգալու համար:
- 11.8. Գիտական սարքերի և սարքավորումների ձեռքբերումը չի կարող նախատեսվել **Նախագծի** իրականացման վերջին տարում:
- 11.9. **Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հոդվածի «Վերադիր ծախսեր» ենթահոդվածով (36 ամսվա համար) կարող է հայցվել մինչև 300.0 հազար ՀՀ դրամ:
- 11.10. Գործուղումների օրապահիկը և գիշերավարձը հաշվարկելիս անհրաժեշտ է առաջնորդվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշմամբ:
- 11.11. **Նախահաշվի** բոլոր ենթահոդվածների ծախսերը պետք է հիմնավորել **Նախահաշվի** մեկնաբանության մեջ:
- 11.12. **Նախահաշվի** հիմնավորվածությունը և բաշխումը կարող են լրամշակվել **Խորհրդի** առաջարկությամբ և **Խմբի ղեկավարի** համաձայնությամբ:

III. ՀԱՅՏԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

12. Հայտերի համապատասխանությունը Մրցույթի պայմաններին

12.1. Կոմիտեն ստուգում է՝

- **Հայտերի** համապատասխանությունը **Մրցույթի** հրավերի պայմաններին,
- Բեալի ցանկերում (*Beall's list*, <https://beallslist.net/>) ներառված կեղծ կամ «գիշատիչ» հրատարակչություններում կամ պարբերականներում հրատարակված հրապարակումների առկայությունը **Հայտում**:

12.2. Հայտը չի քննարկվում, եթե՝

- չի պարունակում բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը,
- չի բավարարում **Մրցույթի** հրավերի պայմաններին,

- բովանդակությամբ համընկնում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսավորվող կամ ֆինանսավորված որևէ այլ նախագծի հետ:

12.3. Ստուգման արդյունքները տրամադրվում են **Խորհրդին**:

12.4. **Խորհուրդը** քննարկում և հաստատում է գիտական փորձաքննության ենթակա **Հայտերի** ցանկը:

13. Գիտական փորձաքննությունը

13.1. **Խորհուրդը Կոմիտեի** հետ համատեղ մշակում և հաստատում է **Հայտերի** գիտական փորձաքննության առաջին և երկրորդ փուլերի գնահատման թերթիկները և վարման ընթացակարգը:

13.2. **Կոմիտեի, Խորհրդի** և փորձագետների կողմից **Հայտի** բովանդակության, գիտական փորձաքննության ընթացքի և արդյունքի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումն այլ անձանց արգելվում է՝ համաձայն «Գիտական և գիտատեխնիկական փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դրույթների:

14. Գիտական փորձաքննության առաջին փուլը

14.1 Փորձաքննության առաջին փուլում **Խորհուրդը**, հաշվի առնելով **Նախագծի** ընդարձակ ամփոփագիրը (Հավելված 2.4), **Խմբի ղեկավարի** և կատարողների գիտական հետազիծը (track record), մասնագիտական ինքնակենսագրությունը (CV), **Նախագծի** համապատասխանությունը **Մրցույթի** ուղղություններին (Հավելված 2.1), **Գործընկերոջ** և **Կազմակերպության** համապատասխանությունը **Նախագծի** նպատակներին, կոնսենսուսի սկզբունքով ձևավորում է առաջին փուլը հաղթահարած **Հայտերի** ցանկը, որոնք անցնում են գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլ:

14.2 Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլ չանցած **Հայտերի Խմբի ղեկավարները** **Համակարգի** (grants.hesc.am) միջոցով տեղեկացվում են այդ մասին:

15. Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլը

15.1. Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլում փորձագետը և **Խորհուրդը** գնահատում են **Հայտը**:

15.2. Փորձագետը գնահատում է **Հայտը**՝ հաշվի առնելով **Նախագծի** (Հավելված N 2.2)՝

- արդի վիճակը,

- նորույթը և տեսական հիմնավորվածությունը,
- իրականացման նախադրյալները,
- աշխատանքի ծավալի, իրականացման ժամկետների և **Նախահաշվի** հիմնավորվածությունը,
- **Խմբի** ղեկավարի և կատարողների ձեռքբերումները գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության տվյալ բնագավառում, նրանց մասնագիտական որակավորումը և տվյալ գիտական **Նախագծի** պատշաճ կատարման կարողությունը,
- **Գործընկերոջ** ներգրավվածությունը **Նախագծի** իրականացման փուլերում, միջազգային համագործակցության աստիճանը,
- գիտական արդյունքների տնօրինումը և տարածումը,
- ինչպես նաև գիտության տվյալ բնագավառի/մասնագիտության առանձնահատկություններից բխող այլ հարցեր:

15.3. **Հայտը** գնահատվում է առնվազն երկու փորձագետի կողմից: Որպես փորձագետ կարող է հանդես գալ նաև **Խորհրդի** անդամը:

15.4. Յուրաքանչյուր **Հայտի** համար փորձագետը լրացնում է փորձագետի գնահատման թերթիկ:

15.5. Փորձագետի առավելագույն գնահատականը **50** միավոր է:

15.6. **Հայտի** գիտական փորձաքննության գնահատականը երկու փորձագետների՝ գնահատականների միջին թվաբանականն է:

15.7. Երկու փորձագետների գնահատականները փորձագետի առավելագույն գնահատականի 30 և ավելի տոկոսով տարբերվելու դեպքում **Հայտը** գնահատվում է երրորդ փորձագետի կողմից:

16. **Գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլը (Խորհրդի գնահատում)**

16.1. Յուրաքանչյուր **Հայտի** համար **Խորհուրդը** լրացնում է **Խորհրդի** գնահատման թերթիկ:

16.2. **Խորհրդի** կողմից գնահատվում են.

- **Գործընկերոջ և Խմբի անդամների** մասնագիտական համապատասխանությունը **Նախագծի** բովանդակությանը և նրանց որակավորումը,
- միջազգային համագործակցության աստիճանը,
- **Նախագծի** իրականացման ազդեցությունը ոլորտի զարգացման վրա,
- **Նախագծի** համապատասխանությունը **Մրցույթի** նպատակներին,

- **Նախահաշվի** հիմնավորվածությունը,
- **Մրցույթի** առանձնահատկություններից բխող այլ հարցեր:

16.3. **Խորհրդի** առավելագույն գնահատականը **30** միավոր է:

17. **Գնահատման արդյունքները**

17.1. **Հայտի** գնահատականը գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլի արդյունքում ձևավորված երկու փորձագետների գնահատականների միջին թվաբանականի և **խորհրդի** գնահատականի գումարն է, իսկ եթե **Հայտը** գնահատվել է երեք փորձագետի կողմից, ապա **Հայտի** գնահատականը փորձագետների երկու իրար մոտ գնահատականների միջին թվաբանականի (երեք փորձագետների գնահատականների հավասար տարբերությունների դեպքում՝ երկու առավելագույն գնահատականների միջին թվաբանականի) և **խորհրդի** գնահատականի գումարն է:

17.2. **Կոմիտեն** գիտական փորձաքննության երկրորդ փուլ անցած **Հայտերի** գնահատականների հիման վրա ձևավորում է **Հայտերի** վարկանիշային ցանկ՝ գնահատականների նվազման կարգով և ներկայացնում **խորհրդին**՝ քննարկման:

17.3. **Խորհուրդը** հաստատում է **Հայտերի** գնահատականների վարկանիշային ցանկը և **Կոմիտեի** նախագահին առաջարկում գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության յուրաքանչյուր բնագավառի շեմային գնահատականը:

17.4. **Կոմիտեն**, ելնելով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման հատկացումների չափից, որոշում է գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության յուրաքանչյուր բնագավառի շեմային գնահատականը և **Նախարարի** հաստատմանն է ներկայացնում ֆինանսավորման երաշխավորված **Հայտերի** ցանկը և ֆինանսավորման չափը:

17.5. **Նախարարի** հրամանով հաստատվում է ֆինանսավորման երաշխավորված **Հայտերի** ցանկը և ֆինանսավորման չափը:

17.6. **Մրցույթի** արդյունքում ֆինանսավորման երաշխավորված **Հայտերի** ցանկը հրապարակվում է **Կոմիտեի** պաշտոնական կայքում:

17.7. **Կոմիտեն** **Կազմակերպության** ղեկավարին տրամադրում է տվյալ **Կազմակերպության** շահառու **Հայտերի** ցանկը:

17.8. **Կոմիտեն** **Համակարգի** (grants.hesc.am) միջոցով **Խմբի ղեկավարին** տրամադրում է **Հայտի** փորձաքննության արդյունքները և անցողիկ շեմային գնահատականը:

IV. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

18. Պայմանագրերի կնքումը

- 18.1. **Կոմիտեի, Կազմակերպության** և ֆինանսավորման երաշխավորված **Հայտի Խմբի ղեկավարի** միջև կնքվում է **Պայմանագիր**, որը **Համակարգի** (grants.hesc.am) միջոցով տրամադրվում է **Խմբի ղեկավարին**:
- 18.2. **Խմբի** անդամների՝ դրամաշնորհի շրջանակում կնքված պայմանագրերի պատճենները ներկայացվում են **Կոմիտե**:
- 18.3. **Պայմանագրերը** կնքվում են **Մրցույթի** արդյունքները հայտնի դառնալուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:
- 18.4. **Նախագծերը** սկսվում և իրականացվում են **Պայմանագրում** նշված ժամկետներում:

19. Հաշվետվությունը

- 19.1. **Նախագծի** իրականացման ընթացքում, ֆինանսավորման մեկնարկից հետո յուրաքանչյուր 12-րդ ամսվա մինչև վերջին աշխատանքային օրը, **Խմբի ղեկավարը Համակարգի** (grants.hesc.am) միջոցով **Կոմիտե** է ներկայացնում հաշվետվություն (ընթացիկ/ամփոփիչ), որի հիման վրա **Խորհուրդը** տալիս է եզրակացություն՝ **Նախագծի** ֆինանսավորումը շարունակելու նպատակահարմարության կամ ամփոփիչ հաշվետվությունն ընդունելու մասին:
- 19.2. **Նախագծի** կատարման ընթացքում **Կոմիտեն** կարող է իրականացնել **Նախագծի** մշտադիտարկում և արդյունքները ներկայացնել **Խորհրդին**:
- 19.3. **Նախագծի** ֆինանսավորումը շարունակելու նպատակահարմարության մասին եզրակացություն տալիս՝ **Խորհուրդը** պետք է հաշվի առնի նաև մշտադիտարկման արդյունքները:
- 19.4. Ընթացիկ հաշվետվությունը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում **Նախագծի** հետագա ֆինանսավորումը կարող է դադարեցվել:
- 19.5. **Կոմիտեն** կարող է ֆինանսավորման երաշխավորված **Նախագծերի** անոտացիան և հաշվետվությունը հրապարակել տպագիր կամ էլեկտրոնային եղանակով:

20. Լրացուցիչ տեղեկություններ

- 20.1. Մտավոր սեփականության հեղինակային կամ արտոնագրային իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող նյութեր պարունակող **Նախագիծ** և այնուհետև հաշվետվություն ներկայացնելու դեպքում **Խմբի ղեկավարը** պետք է առաջնորդվի «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» և «Գյուտերի, օգտակար մոդելների և արդյունաբերական նմուշների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված դրույթներով:
- 20.2. **Խմբի ղեկավարը Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հոդվածում կարող է կատարել ենթահոդվածներով նախատեսված ծախսերի վերաբաշխում՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորում և ստանալով **Կոմիտեի** գրավոր համաձայնությունը:
- 20.3. **Խմբի ղեկավարի** կողմից իր պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում՝ **Կազմակերպության** ղեկավարի միջնորդությամբ, **Կազմակերպության** գիտական (գիտատեխնիկական) խորհրդի և **Խմբի** կատարողների համաձայնությամբ, **Կոմիտեի** գրավոր թույլտվությամբ կարելի է կատարել **Խմբի ղեկավարի** փոփոխություն: **Խմբի ղեկավարի** փոփոխության դեպքում կնքվում է նոր **Պայմանագիր**:
- 20.4. **Խմբի ղեկավարը** կարող է դիմել **Կոմիտե** կատարողի կամ **Գործընկերոջ** համարժեք փոփոխություն կատարելու միջնորդությամբ՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորում: Կատարողի փոփոխություն կատարելու դեպքում **Կոմիտե** է ներկայացվում նոր կատարողի հետ դրամաշնորհի շրջանակում կնքված պայմանագրի պատճենը:
- 20.5. **Խմբի ղեկավարը** կարող է դիմել **Կոմիտե**՝ կատարողների թիվը մեկով կրճատելու միջնորդությամբ՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորումը: Կատարողների թվի կրճատման դեպքում կնքվում է **Պայմանագրի** գնի փոփոխության մասին համաձայնագիր:
- 20.6. **Խմբի ղեկավարը** կարող է դիմել **Կոմիտե**՝ կատարողի աշխատանքի վարձատրությունը մինչև երեք ամիս տևողությամբ դադարեցնելու միջնորդությամբ՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորումը և **Խմբի ղեկավարի** համաձայնությունը: Եռամսյա ժամկետում կատարող չընդգրկելու դեպքում կատարողների թիվը կրճատվում է մեկով և կնքվում է **Պայմանագրի** գնի (ներառյալ երեք ամսվա աշխատանքի վարձատրության գումարը) փոփոխության մասին համաձայնագիր: Կատարող ընդգրկելու դեպքում **Նախահաշվի** «Աշխատանքի

վարձատրություն» հողվածում ավելացած գումարը **Խմբի** համադեկավարը կարող է վերաբաշխել **Պայմանագրի** հողվածների միջև:

20.7. **Խմբի** անդամների Հայաստանի Հանրապետությունից երկու և ավելի ամիս բացակայության դեպքերը պետք է գրավոր համաձայնեցնել **Կոմիտեի** հետ:

21. **Նախագծի ֆինանսավորման դադարեցումը**

Կոմիտեն կարող է դադարեցնել **Նախագծի** ֆինանսավորումը, եթե.

- սահմանված ժամկետում չի ներկայացվել ընթացիկ հաշվետվություն կամ հաշվետվության վերաբերյալ **Խորհրդի** կողմից տրվել է բացասական եզրակացություն,
- առանց **Կոմիտեի** գրավոր համաձայնության կատարվել է **Նախահաշվի** «Այլ ծախսեր» հողվածում վերաբաշխում,
- առանց **Կոմիտեի** գրավոր համաձայնության **Խմբի** կազմում կատարվել է փոփոխություն,
- առանց **Կոմիտեի** գրավոր համաձայնության **Խմբի** անդամներից որևէ մեկը երկու և ավելի ամիս բացակայել է Հայաստանի Հանրապետությունից:

**ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐԸ ԵՎ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԴԱՍԻՉՆԵՐՈՎ**

5. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 5.1 Հոգեբանություն
- 5.2 Տնտեսագիտություն և գործարարություն
- 5.3 Մանկավարժական գիտություններ
- 5.4 Սոցիոլոգիա
- 5.5 Իրավունք
- 5.7 Քաղաքական գիտություններ
- 5.7 Սոցիալական և տնտեսական աշխարհագրություն
- 5.8 Զանգվածային լրատվություն և հաղորդակցություն

6. ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 6.1 Պատմություն, հնագիտություն
- 6.2 Լեզվագիտություն, գրականագիտություն
- 6.3 Փիլիսոփայություն, էթիկա
- 6.4 Աստվածաբանություն, կրոնագիտություն
- 6.5 Արվեստագիտություն

Ն Ա Խ Ա Գ Ի Ծ

Ներկայացնել անգլերեն մինչև 12 էջ՝ ներառյալ գրաֆիկները, գծագրերը, լուսանկարները և գրականության ցանկը.

Ցանկության դեպքում նախագիծը կարող է ներկայացվել և անգլերեն և հայերեն:

1. Ամփոփագիր

2. Արդի վիճակը (գրականության տեսություն) և նորույթը

3. Նախագծի գիտական նպատակները և խնդիրները

4. Հետազոտական նախագիծը (մինչև 5 էջ)

5. Իրականացման եղանակները (իրականացման մեթոդաբանություն)

6. Օրացուցային պլանը (ըստ եռամսյակների)

7. Տվյալ ուղղությամբ խմբի ունեցած ձեռքբերումները (առկա ռեսուրսները)

8. Գործընկերոջ գործառույթները և նախագծի իրականացման փուլերում ներգրավվածության շրջանակը, այլ համագործակցությունների նպատակահարմարությունը և ակնկալվող արդյունքները

9. Ակնկալվող արդյունքների քանակական և որակական ցուցանիշները (իրապարակումներ, գիտաժողովներ և այլն)

10. Արդյունքների տնօրինում և տարածում (գիտահանրամատչելի հրապարակումներ, հաղորդաշարեր, տեսաշարեր, բլոգեր և այլն)

11. Օգտագործված գրականության ցանկը

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅՈՑՅԱՆԻՆ

Խնդրում եմ ընդունել գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության
պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման «Հասարակական գիտությունների,
հայագիտության և հումանիտար գիտությունների բնագավառներում հետազոտություններ -
2024» մրցույթին ___(կազմակերպության անվանում)_ից ներկայացված _____ ծածկագրերով
հայտերը:

Կազմակերպության ղեկավար՝

«___» _____ 2024 թ.

(ստորագրություն)

(ազգանուն անուն)

Նախագծի վերնագիրը

Ընդարձակ ամփոփագիրը

Ընդարձակ ամփոփագիրը գնահատվում է գիտական փորձաքննության առաջին փուլում: Այն պետք է ներկայացնել անգլերեն և հայերեն, մինչև 2 էջ:

Ընդարձակ ամփոփագիրը պետք է լինի **Նախագծի** հակիրճ տարբերակը և շեշտադրի հետազոտության կարևորությունն ու նպատակահարմարությունը: